Вітаю!

У цьому флаєрі ти знайдеш важливу інформацію щодо можливостей роботи, стажування, навчання та фінансування

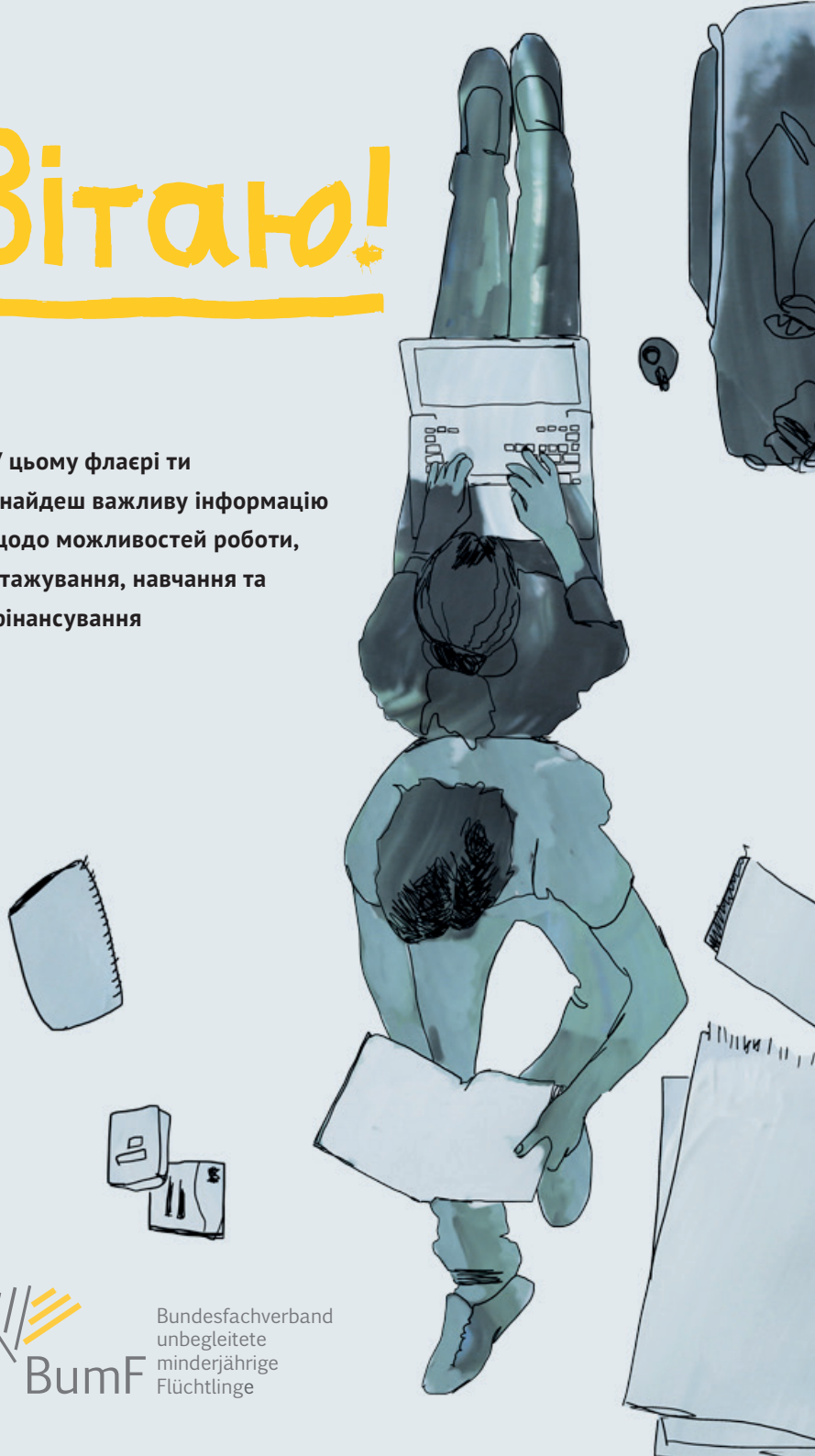

BumF

Bundesfachverband unbegleitete minderjährige Flüchtlinge

Зміст

Чи маєш ти право працювати в Німеччині? 4

Що таке середня спеціальна освіта / професійне навчання (Ausbildung)? 4

Чи ти маєш право здобувати професійну освіту? 6

Чи ти маєш право здобувати в Німеччині вищу освіту? 8

Як ти можеш профінансувати своє навчання у профтехучилищі / ВНЗ? 10

Чи маєш ти право працювати в Німеччині?

Якщо тобі ще немає 13 років, ти не маєш права працювати в Німеччині. Дитяча праця заборонена. Якщо тобі 13 або 14 років, ти маєш право з дозволу батьків чи опікунів працювати дві години на день. Після 15 років можна працювати ще на 2 години довше. Однак для неповнолітніх є багато правил: важливо не працювати під час шкільних занять і мати достатньо вільного часу та сну. Крім того, як правило, також потрібно запитати у міграційній службі (Ausländer-behörde), чи це дозволено.

Важливо

Робота без дозволу в Німеччині забороняється та карається.

Що таке середня спеціальна освіта / професійне навчання (Ausbildung)?

Ти маєш свідоцтво про закінчення школи та бажаєш працювати за фахом? У Німеччині багато професій можна здобути лише за умови проходження професійного навчання. Професійне навчання є практично для кожної професії. Існують програми навчання на базі шкіл та на підприємствах.

Під час здобування професійної освіти ти будеш проводити більшість часу на заняттях у професійно-технічному училищі чи технікумі (Berufsfachschule) і відвідувати багато практичних занять. Для відповідного навчального закладу потрібно лише мати необхідні освітні документи та мовні навички. Ти можеш отримати профтехосвіту незалежно від того, звідки ти, як довго перебуваєш у Німеччині та який у тебе статус перебування. Для здобуття професійної технічної освіти не потрібен дозвіл на роботу, оскільки навчання не вважається роботою. Однак це також означає, що ти не отримуватимеш за це гроші.

Більшість програм профтехосвіти є дуальними. Вони називаються дуальними, тому що ти працюватимеш на підприємстві, а також матимеш заняття у закладі професійно-технічної освіти. Там ти регулярно складатимеш іспити, щоб показати, що маєш усі теоретичні та практичні знання про професію. Крім того, ти працюватимеш на підприємстві (наприклад, готель, дитячий садок, лікарня або будівельна фірма). Ти ознайомишся з професією безпосередньо під час роботи, а також отримуватимеш за це гроші. Заробітна плата під час здобуття професійної освіти є відносно невеликою й іноді її не вистачає навіть на проживання (більше про фінансову допомогу в розділі про фінансування). Однак після закінчення навчання заробітна плата є набагато вищою. Після здобуття професійної освіти тобі буде набагато легше знайти роботу, і вона оплачуватиметься краще, ніж без диплома про професійну освіту. Існує дуже багато різних видів професійної освіти. Широкий огляд різних видів навчання та професій ти знайдеш тут:

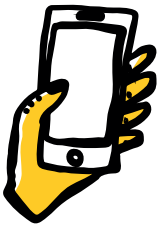

Огляд різних напрямків професійної освіти та спеціальностей

Якщо ти відчуваєш, що не зможеш завершити професійну освіту, можеш звернутися за допомогою: Є можливість отримати супровідну допомогу в навчанні (ausbildungsbegleitende Hilfen) та т.зв. асистовану освіту (AsA) через Центр зайнятості (Jobcenter) та агенції із питань працевлаштування (Arbeitagenturen) або допомоги молоді здобути професійну освіту через управління у справах молоді (Jugendamt).

Після завершення професійної освіти ти можеш продовжувати навчання: наприклад, на підготовчому курсі чи в школі отримання другої освіти ще раз відвідувати школу й отримати свідоцтво про закінчення середньої школи (Abitur).

Чи ти маєш право здобувати професійну освіту?

Не кожен статус перебування дає право на здобуття професійної освіти. За видачу посвідки на проживання, якщо є така потреба, відповідає міграційна служба (Ausländerbehörde — ABH).

	Тимчасовий дозвіл на перебування	Відтермінування депортації	Посвідка на проживання	Ти походиш із безпечної країни / проживаєш менше ніж півроку в центрі первинного прибуття
Шкільна освіта	✔	✔	✔	✔
Професійна освіта і робота	Вирішує міграційна служба (-) протягом перших дев‘яти місяців процесу надання статусу біженця (Asyl)	Вирішує міграційна служба; Передумова: тримісячне легальне перебування і відсутність заборони на роботу згідно з §60a п. 6 Закону про перебування	✔	✘

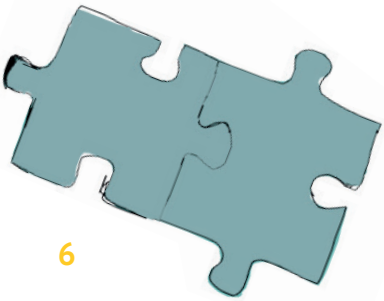

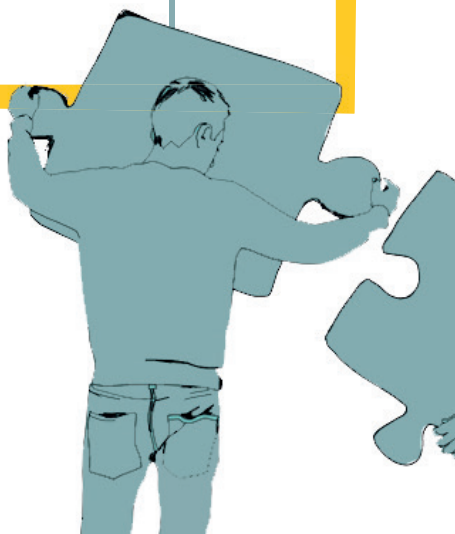

Порада

Якщо хочеш дізнатися, яку професійну освіту ти можеш здобути із твоїм статусом про перебування, краще поцікався у місцевому консультаційному центрі. Наприклад, на сайті молодіжної міграційної служби:

Консультаційні, освітні та рекреаційні пропозиції для молоді з міграційним походженням

Порада

Ти також можеш звернутися до ради у справах біженців (Flüchtlingsrat) у твоїй федеральній землі. Ради у справах біженців часто знають, де можна знайти допомогу у твоєму регіоні:

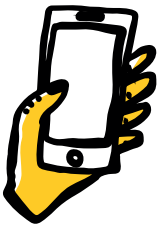

Ради у справах біженців різних федеральних земель

Чи ти маєш право здобувати в Німеччині вищу освіту?

У Німеччині можна навчатися в університеті без німецького паспорта. Для вступу до вищого навчального закладу потрібно мати документ, який дозволяє навчатися у ВНЗ, тобто щось на кшталт Abitur (здобуття повної загальної середньої освіти) або Fachhochschulreife (свідоцтво про професійну зрілість). Для навчання за більшістю освітніх програм потрібно дуже добре володіти німецькою мовою і, залежно від освітньої програми, мати відповідний середній бал. Якщо ж ти хочеш вступати на навчання із іноземним свідоцтвом про освіту, то подання заяви здійснюється через *www.uni-assist.de*. Там твої освітні документи перевіряються й оцінюються.

Розгляд заявок від міжнародних вступників з усього світу

Порада

Тут ти можеш дізнатися про багато освітніх програм та про те, які документи потрібно мати для навчання на них:

Найважливіша інформація щодо вступу до німецьких вищих навчальних закладів

Порада

Якщо твоє свідоцтво про середню освіту не визнається, ти можеш навчатися на підготовчому курсі (Studienkolleg).
Це підготовчий курс до навчання в університеті, який завершується оцінювальним тестом.
Детальніше можна ознайомитися за посиланням:

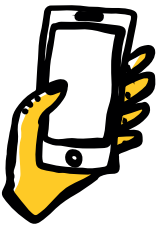

Курс підготовки до навчання

Існують також мовні курси для підготовки до навчання, а для деяких програм також варто пройти підготовчі курси. Детальніше можна ознайомитися тут:

Інформація на тему підготовчих мовних курсів до навчання

Інформація з питань довишівської підготовки

Як ти можеш профінансувати своє навчання у профтехучилищі / ВНЗ?

Під час здобуття професійної освіти (Ausbildung) на підприємстві ти отримуєш гроші за місцем навчання (оплату за працю під час професійного навчання — Ausbildungsvergütung). Однак іноді цього замало для життя. Якщо ти здобуваєш шкільну, професійну чи вищу освіту, спочатку не отримуватимеш грошей від управління соціального захисту (Sozialamt) чи центру зайнятості (Jobcenter). Тоді тобі необхідно подати заяву на отримання позики на навчання від держави („Schüler-Bafög“, „BAföG“ або „Berufsausbildungsbeihilfe“ (BAB)).

Важливо
Передумовою для її отримання є наявність визнаної державою дуальної освіти й те, скільки ти заробляєш.
Калькулятор можна знайти тут:

Програма розрахунку допомоги на професійне навчання

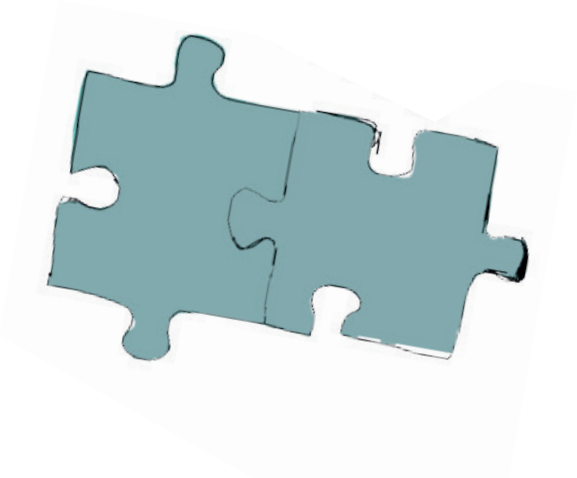

Порада

Якщо ти не отримуєш фінансову допомогу для здобуття освіти (BAB), можеш подати заяву на отримання житлової субсидії (Wohngeld). Найпростіший спосіб — пошукайте в Інтернеті “Wohngeld” та своє місто. Більше порад щодо фінансової допомоги можна знайти тут:

Фінансова допомога на навчання

Фінансова допомога також залежить від твого статусу перебування та тривалості перебування в Німеччині. Правила є складними і тобі потрібно точно з’ясувати, що саме стосується тебе. Ознайомитися з оглядом можна за посиланням:

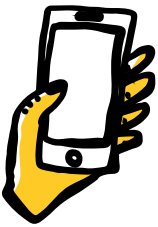

Підтримка навчання біженців

Перед тим як розпочати здобувати професійну чи вищу освіту, обов‘язково відвідай консультаційний центр. Тут ти маєш запитати, яку заяву потрібно подати, щоб тобі вистачило грошей.

Sozialamt

Соціальна служба оплачує житло, витрати на проживання та медичне страхування, якщо рішення за заявою про надання притулку ще не прийнято, відхилено або у Вас є „Duldung“ (дозвіл на перебування в країні у зв’язку з тимчасовим припиненням.

Jobcenter

Центр зайнятості оплачує житло, витрати на проживання та медичне страхування, а також допомагає знайти роботу. Для отримання виплат потрібна посвідка на проживання.

Schüler-BaföG

Гроші від держави на підтримку шкільного навчання. Гроші потім не потрібно повертати.

BAföG

Позика від держави на підтримку навчання. Половину грошей потрібно повернути пізніше. Інша половина є грантом і не підлягає поверненню.

Berufsausbildungsbeihilfe

(Стипендія на професійне навчання) — це гроші від держави для підтримки в навчанні. Гроші не потрібно повертати.

Порада

Хочеш дізнатися, які є види професійної освіти та який документ про освіту для цього потрібен? Тоді звертайся до інформаційного центру про професії (Berufsinformationszentrum — BIZ) або в агенцію з питань працевлаштування молоді (Jugendberufsagentur). Фахівці проконсультують тебе, скільки ти зможеш заробляти під час навчання. Зарплата для кожної професії інша.

Impressum

Herausgeber
Bundesfachverband unbegleitete
minderjährige Flüchtlinge e. V.

Paulsenstraße 55-56
12163 Berlin
www.b-umf.de
info@b-umf.de

Autor*innen
Livia Giuliani
Lennart Scholz
Helen Sundermeyer

Lektorat
Poyraz Hannutoğlu

Übersetzung
Iryna Tkachivska

Illustrationen
Tomka Weiß

Layout
Lina Khesina

Stand
Dezember 2022

Förderung
erstellt im Rahmen des Projektes
„Beratung und Qualifizierung für Begleiter*innen
minderjähriger und junger Ukrainer*innen
sowie Drittstaatsangehöriger aus der Ukraine“

UNO Flüchtlingshilfe
Deutschland
für den UNHCR.

*dieses Projekt
wird gefördert durch die
UNO-Flüchtlingshilfe*

Федеральна асоціація неповнолітніх біженців без супроводу дорослих (Bundesfachverband unbegleitete minderjährige Flüchtlinge) займається наданням допомоги дітям, молоді та підліткам-біженцям. Ми пропонуємо підтримку молодим біженцям, а також фахівцям та волонтерам. Як неприбуткове об‘єднання ми можемо діяти незалежно і відстоювати інтереси молоді. Наша мета полягає в тому, щоб молоді біженці могли зростати без страху, ізоляції та дискримінації і отримувати такі ж права, як і всі інші молоді люди.

Bundesfachverband umF e.V.
Paulsenstr. 55 —56
12163 Берлін

www.b-umf.de